

Sygn. akt **II Kz 168/20**

POSTANOWIENIE

Dnia **7 października 2020 roku**

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Robert Pelewicz

Protokolant: Marta Czachurska

przy udziale prokuratora Katarzyna Grochowska – Drabek

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 7 października 2020r. sprawy skazanej **E. H.**, w przedmiocie zażalenia Prokuratora Rejonowego w Nisku na postanowienie Sądu Rejonowego w Nisku z dnia 31 lipca 2020r. sygn. II K 4/20 w przedmiocie umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego,

na podstawie art. 437 § 1 kpk

p o s t a n o w i ł :

- 1) **utrzymać w mocy** zaskarżone postanowienie;
- 2) **zasądzić** od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. S. z Kancelarii Adwokackiej w Nisku kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem zł i sześćdziesiąt gr) tytułem kosztów nieopłaconej obrony udzielonej skazanej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
- 3) **zwolnić** skazaną E. H. od ponoszenia kosztów postępowania odwoławczego, zaś wyłożonymi w sprawie wydatkami obciążyć Skarb Państwa

UZASADNIENIE

E. H. dotychczas została skazana następującymi wyrokami:

- 1) wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 czerwca 2018r., sygn. II K 28/18, na karę grzywny, która została zapłacona (wykonana) w dniu 1 lipca 2019 r.;
- 2) wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 20 czerwca 2018r., sygn. II K 160/18, na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat i karę grzywny, która nie została jeszcze wykonana;
- 3) wyrokiem Sądu Rejonowego w Nisku z dnia 2 stycznia 2020r., sygn. II K 98/19, na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W dniu 13 stycznia 2020r. skazana E. H. złożyła w Sądzie Rejonowym w Nisku wniosek o wydanie wyroku łącznego obejmującego kary orzeczone wobec niej w wyrokami Sądu Rejonowego w Nisku w sprawie II K 98/19 i Sądu Rejonowego w Stalowej Woli w sprawie II K 160/18.

Postanowieniem z dnia 31 lipca 2020r. w sprawie II K 4/20 Sąd Rejonowy w Nisku na mocy art. 572 kpk umorzył postępowanie karne w przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec E. H. w zakresie skazania jej w sprawach Sądu Rejonowego w Nisku sygn. II K 98/19 i Sądu Rejonowego w Stalowej Woli sygn. II K 160/18. W uzasadnieniu postanowienia Sąd I instancji wskazał, że z treści art. 85 § 2 kk wynika, iż podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa o których mowa w § 1 kk. Brak warunków do wydania wyroku łącznego, w rozumieniu art. 572 kpk, to przede wszystkim brak przesłanek

materialnoprawnych określonych art. 85 kk, niezbędnych do orzeczenia kary łącznej, co występuje w przedmiotowej sprawie. E. H. pozostała bowiem do wykonania tylko jedna kara ze sprawy II K 98/19 Sądu Rejonowego w Nisku. Kara wynikająca z wyroku II K 160/18 Sądu Rejonowego w Stalowej Woli nie podlega wykonaniu, ponieważ wobec skazanej została orzeczona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i do chwili obecnej nie zarządzono wykonania tej kary.

Powyższe postanowienie zaskarżył zażaleniem Prokurator Rejonowy w Nisku. Oskarżyciel publiczny zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił obrazę przepisu prawa karnego materialnego tj. art. 85 § 1 kk, poprzez jego niezastosowanie, a polegającą na niesłusznym uznaniu przez Sąd, że brak jest podstaw do wydania w tej sprawie wyroku łącznego, podczas gdy w postępowaniu zostały spełnione wszystkie przesłanki wydania wyroku łącznego i orzeczenia kary łącznej i podstawy jej wymiaru tj. popełnienie przez skazaną E. H. wszystkich przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok w sprawie (tj. wyrok Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 20.06.2018r. sygn. akt II K 160/18), jak również wymierzenie skazanej w obu wyrokach kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia, podlegających łączeniu w myśl art. 85 kk, co winno obligować Sąd do wydania w tej sprawie wyroku łącznego i połączenia kar wymierzonych wyrokami Sądu Rejonowego w Nisku sygn. akt II K 98/19 i Sądu Rejonowego w Stalowej Woli sygn. akt II K 160/18.

Oskarżyciel publiczny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy sygn. II K 4/20 o wydanie wyroku łącznego wobec E. H. do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Nisku.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu stwierdził, co następuje:

Zażalenie Prokuratora Rejonowego w Nisku nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności – wobec sekwencji wyroków skazujących wydanych wobec E. H. w zestawieniu z wyrokami wskazanymi przez nią w pisemnym wniosku o wydanie wyroku łącznego (k. 1) – wymaga podkreślenia, że zgodnie z treścią art. 570 kpk sąd wydaje wyrok z urzędu lub na wniosek skazanego albo prokuratora. Przepis ten, w zakresie czynności podejmowanych z urzędu, odnosi się więc do wydania wyroku łącznego, a nie dotyczy wszczynania postępowania w tym przedmiocie. Ratio legis tego przepisu wynika z faktu, iż uprawnionym jest przyjęcie założenia, że sąd znając zasady orzekania kary łącznej i przesłanki pozwalające na orzekanie w tym przedmiocie, podejmuje jedynie racjonalne działania, tj. wydaje wyrok łączny z urzędu tylko tam, gdzie zachodzą ku temu podstawy zarówno prawne, jak i faktyczne. Odmienna interpretacja uprawniałaby bowiem sąd do wielokrotnego i niepotrzebnego wszczynania postępowania z urzędu, mimo że w rzeczywistości brak byłoby podstaw do innego niż umorzenie postępowania, rozstrzygnięcia merytorycznego (zob. postanowienie SA w Katowicach z 05.10.2017., II AKa 353/17, Legalis 1808140). Oznacza to, że – pomimo nie wskazania we wniosku - zarówno sąd meriti, jak i sąd odwoławczy, rozważał także konsekwencje orzeczenia wobec skazanej E. H. kary grzywny wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli w sprawie II K 28/18, która została w całości wykonana, a jej wykonywanie zakończyło się w dniu 1 lipca 2019 r. (k. 6).

Oczywiście Sąd dostrzega, iż obecnie przepis art. 85 § 1 kk uległ istotnej zmianie z dniem 24 czerwca 2020r. i pozwala na orzeczenie kary łącznej, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Należy jednak podkreślić, iż jest to możliwe dopiero od dnia 24 czerwca 2020 r. i może mieć miejsce w ściśle określonej konfiguracji proceduralnej, gdyż zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2020, poz. 1086 – dalej ustawa COVID-19), „Przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 38, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.” Natomiast art. 82 ust. 2 ustawy COVID-19 jednoznacznie i wyraźnie stanowi: „Przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 38, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.”,

co oznacza, że w realiach rozpoznawanej sprawy mają zastosowanie konsekwencje wynikające z treści art. 81 ust. 1 ustawy COVID-19, a nie z treści art. 81 ust. 2 ustawy COVID-19.

Skoro bowiem E. H. została skazana prawomocnymi wyrokami przed dniem 24 czerwca 2020r. to brak jest podstaw do stosowania nowego (starego, bo w rzeczywistości normatywnej art. 38 pkt 3 ustawy COVID-19 przywraca art. 85 § 1 o treści sprzed dnia 1 lipca 2015 r.) brzmienia art. 85 § 1 kk. Tym samym nie ulega wątpliwości, że art. 85 § 1 i 2 kk w dacie wydawania ostatniego wyroku skazującego względem E. H. w sprawie II K 98/19 Sądu Rejonowego w Nisku stanowił, iż jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną. Natomiast podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 kk, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa.

Resumując, nie ma racji skarżący - Prokurator Rejonowy w Nisku – zarzucając Sądowi I instancji obrazę przepisu art. 85 § 1 kk poprzez jego niezastosowanie w brzmieniu aktualnie obowiązującym, a więc niesłusznym uznaniu przez Sąd, że brak jest podstaw do wydania w tej sprawie wyroku łącznego, podczas gdy w postępowaniu zostały spełnione wszystkie przesłanki wydania wyroku łącznego i orzeczenia kary łącznej i podstawy jej wymiaru tj. popełnienie przez skazaną E. H. wszystkich przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok w sprawie (tj. wyrok Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 20.06.2018r. sygn. akt II K 160/18). Sąd Rejonowy w Nisku, w zaskarżonym postanowieniu nie naruszył bowiem wskazanych w zażaleniu prokuratora przepisów prawa materialnego, ani też przepisów procesowych, albowiem na podstawie wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów, prawidłowo ustalił wszystkie okoliczności w zakresie nie pozwalającym na wydanie wobec skazanej E. H. wyroku łącznego – także z urzędu w związku z nie wskazanym we wniosku skazanej wyroku Sądu Rejonowego w Stalowej Woli w sprawie II K 28/18 - i w tym zakresie ustalenia sądu meriti zasługiwały na aprobatę sądu odwoławczego.

Odnosząc się dodatkowo do wskazanego stanu prawnego należy wskazać za sądem meriti na treść art. 85 § 2 kk, który stanowi, że podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa za które wymierzono kary tego samego rodzaju albo inne kary podlegające łączeniu. Tymczasem kara grzywny orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli w sprawie II K 28/18 została wykonana, a jej wykonywanie zakończyło się w dniu 1 lipca 2019 r. (k. 6). Nie ulega więc wątpliwości, że skoro kara ta została wykonana, to nie podlega już wykonaniu w rozumieniu art. 85 § 2 kk, a tym samym brak warunków do wydania wyroku łącznego - w rozumieniu art. 572 kpk – w związku z orzeczeniem kary grzywny przez Sąd rejonowy w Stalowej Woli w sprawie II K 160/18 (por. wyrok SN z 13.06.2019., IV KK 211/18, Legalis 1949246).

Rozstrzygnięcia o kosztach obrony z urzędu za postępowanie odwoławcze uzasadnia treść art. 618 § 1 pkt 11 kpk w zw. z art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. nr 16, poz. 124 ze zm.) i § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714 ze zm.).

Mając natomiast na względzie sytuację rodzinną, majątkową i socjalną skazanej E. H., to zwolnienie jej od ponoszenia kosztów postępowania odwoławczego i obciążenie nimi Skarbu Państwa znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk w zw. z art. 1 § 2 kkw.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.